

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Адреса:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Адреса:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

РІК X.

Ч. 73 (1126).

СУБОТА, 23. ЧЕРВНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, JUNE 23rd, 1928.

No. 73 (1126).

VOL. X.

В югославському парламенті вбито двох послів

ПОСОЛ З УРЯДОВОЇ ПАРТІЇ СТРІЛЯЄ ДО ОПОЗИЦІЙНИХ ПОСЛІВ.

Три послы є тяжко ранені, між ними Стефан Радіч, провідник хорватської селянської партії. — Убитими є Павло Радіч, сестринь Стефана Радіча, і др. Басарічек. — Хорватські послы протестують проти ратифікації договору з Італією. — Міністер гігієни грозив недавно Стефанові Радічові, що він стратить свою голову в парламенті.

БЛГОРОД, Югославія, 20-го червня. — Боротьба проти югославського уряду за заключення договору з Італією, на підставі якого Італійці можуть набувати землю в Югославію на просторі 30 миль від Адриатського моря, перенеслася до парламенту й дала фатальні наслідки.

На іншій сесії парламенту посол урядової партії Пуника Ратчіч витягнув револьвер і вистріляв усі шість куль в групу опозиційних послів, які протестували проти ратифікації договору з Італією.

В наслідок цього Павло Радіч, сестринь Стефана Радіча, був убитий, а сам Стефан Радіч тяжко ранений. Хорватський посол др. Басарічек був так тяжко ранений, що помер в дорозі до шпиталю. Др. Пернар і два інші послы, Грандія і Еліасіч, також отримали небезпечні рани від куль.

Морд викликає у цілій Югославії велике зворушення.

Убивство й поранення послів викликало в цілій Югославії велике зворушення. Трагічну подію в парламенті описують в такий спосіб:

Коли сьогодні рано відкрито сесію, опозиція на чолі зі Стефаном Радічем розпочала обструкцію проти пропозиції урядом законодавства, якого вайголовиною частиною було ратифікування договору з Італією.

В часі найгарячішої дебати Стефан Радіч звернувся до урядових послів і вказуючи на них пальцем, закликав: "Ви не люди; ви свині".

З боку урядових послів понесли оклики "відтягни", а посол Пуника Ратчіч, який є одним з найбільш наварних оборонців урядової політики, рушив до промовця, вимаху-

ючи револьвером. У парламенті скінчилося велике замішання. Павло Радіч, який кинувся на оборону свого вуйка, упав мертвий від кулі, коли хотів припасти до вуйка, що вже був ранений.

Серед замішання убили утік з парламенту.

Послы Радічової партії хотіли схопити душегу, але заки вони могли це зробити, Ратчіч постріляв Фернара й Басарічека та двох інших і вистріляв усі свої кулі. Користаючи з замішання, Ратчіч вискочив вікно з парламенту і втік. Пізніше віддався в руки поліції.

Газети, які є глибоко зворушені поповненням злочином, пригадують погрозу, яку зробив у парламенті вчора вечером М. Поповіч, міністер гігієни, до Стефана Радіча: "Остерігаю вас, що одного гарного дня ви стратите свою голову в парламенті". Страшна погроза майже сповнилася, а крім цього ввали жертвою ще й інші послы.

Був найбільш крикливим і наварним з урядових послів.

Пуника Ратчіч, який належить до урядової радикальної партії, є Чорногорцем. У всіх недавніх бучах в парламенті він був найбільш крикливим і найбільш наварним у своїх виступах проти опозиції під проводом Стефана Радіча. Він постійно носив зі собою револьвер.

Павло Радіч, якого вбито, був Хорватом і заступав у парламенті округи Сараєво, Шебецько й Бан'я-Лука. Він був провідником селянської радикальної партії, коли його вуйко був у в'язниці. Він перемінив партію з республіканської на монархістичну і зробив багато для перетягнення хорватських селян на сторону уряду.

ПОЛІЦІЯ ЗРОБИЛА РЕЙД НА КОНСУЛЯТ С.Р.С.Р. У ТІЕНЦІНІ.

ТІЕНЦІН, Китай, 21. червня. — На приказ генерала Фу Цю-І, команданта націоналістичного гарнізону в Тіенціні, узброєна поліція зробила вчора рейд на місцевий радянський консулят. Основна ревізія в будинку тривала кілька годин.

Китайська націоналістична влада "пояснила", що рейд зроблено на підставі отриманої інформації, що нібито китайські комуністи мають велику кількість зброї захованої в будинку. Радянський консуль Грегоров показав девять пістолей з амуніцією і заявив, що вони є потрібні для оборони консуляту перед російськими біоохранниками.

Та рейд поліції не приніс бажаних наслідків. Поліція не знайшла ані китайської комуністичної зброї, ані пропаганди.

Своїм вчинком націоналістична влада тільки себе скомпromітувала.

Без сумніву, рейд був заряджений на те, щоби в якийсь спосіб зв'язати радянське представництво з китайським комуністичним рухом і повести страшний терор як проти китайських комуністів, так і проти урядників та службовців радянського консуляту. Однак тепер ця штука поліції не вдалася.

Розуміється, це ще зовсім не значить, що націоналістична влада в Тіенціні оставить в спокої комуністів і радянське представництво. В кожній хвили вона може жорстоко розправитися з ними, як це робила й робить в інших містах, хоч і не буде мати до цього "законних" підстав.

Кук закликає до боротьби проти капіталізму

Секретар британської Майнерської Федерації і робітничий посол Джеймс Мекстон висловили в газеті "Нью Лідер" листа, в якому рішуче виступають проти кооперації робітничого руху з капіталізмом і закликають британське робітництво звернути з неправильного шляху.

ЛОНДОН, 20-го червня. — Газета "Нью Лідер", офіційний орган Незалежної Партії Праці, надрукувала лист А. Дж. Кука, секретаря Майнерської Федерації Великої Британії, та Джеймса Мекстона, робітничого посла, в якому висловлюється серйозне побоювання за те, куди жовті соціалісти ведуть британський робітничий рух.

Лист заявляє, що основними принципами робітничого руху є: 1) безперестанна війна проти нужди й підданства робітничі класи, що означає безперестанну війну проти капіталізму; 2) лише своїми власними стараннями зможуть робітники отримати повний продукт своєї праці.

"Недавно, однак", продовжує лист, "зроблено серйозний відступ від принципів, якими руководилися основники партії, коли вимагали від нас уважати, що партія не є більше партією робітничої класи, але"

заступає всі частини суспільства. Як соціалісти, ми почуваємо, що не можемо заступати поглядів капіталістів. Соціалізм і капіталізм не можуть мати нічого спільного.

"Вислідом нового поняття, що соціалізм і капіталізм повинні занехати свої різниці, є те, що багато енергії, яку повинно витратити на поборювання капіталізму, витрачається тепер на здушення кожного, хто посміє позітати вірним ідеалом робітничого руху.

"Ми пересвідчені, що ця зміна є відповідальна за знищення боевого духа партії, і тепер ми виступаємо відкрито й робимо вивоз цього".

Лист кінчиться заявою, що Мекстон і Кук пропонують скликати ряд конференції і мітингів у різних частинах країни, та запитують рядових членів робітничого руху, "чи вони приймають новий погляд, чи бажають остати вірними духу й ідеалам перших піонерів".

ПІДЧАС ЕКСПЛОЗІЇ В МАЙНІ ЗГИНУЛО 6-ОХ МАЙНЕРІВ.

Шість інших робітників є так тяжко покалічені, що деякі з них можуть померти в шпиталі.

МОРГАНТАВН, Вест Вирджинія, 20. червня. — У вуглевій майні, що лежить на полудневіх звідсі й належить до Нешинел Фуел Ко., наступила сьогодні експлозія, підчас якої згинуло шістьох майнерів, а шість інших є так тяжко покалічені, що деякі з них можуть померти.

Тіла п'ятих убитих знайдено в майні після експлозії. Шестий майнер помер пізніше в шпиталі. Стан кількох поранених у шпиталі є дуже критичний.

В часі експлозії в майні було 21 майнерів. Було це нещодавно до покінчення праці нічною шифтою. Десятьох майнерів вийшли з майні без ніякої допомоги, але всі вони були дуже попечені.

В нормальний час у майні працює около 135 робітників, але в часі експлозії в майні була тільки частина нічних робітників. Урядники майні кажуть, що не можуть сказати, що було причиною експлозії.

В нормальний час у майні працює около 135 робітників, але в часі експлозії в майні була тільки частина нічних робітників. Урядники майні кажуть, що не можуть сказати, що було причиною експлозії.

АМЕРИКА Й АВСТРІЯ ПІДПИСАЛИ ДОГОВІР.

ВІДЕНЬ, 19. червня. — Американський міністер Вошборн і канцлер Зайпель підписали сьогодні австрійсько-американський договір про дружбу й торговлі.

РІЛЬНІ РОБІТНИКИ ВИГРАЛИ СТРАЙК.

Дня 6. травня в селі Любича-Деби, повіт Рава Руська, польовий місцевого діда Юзеф Швед постріляв без причини селянина Данька Предка на публічній дорозі. В 9 день пізніше постріляв той сам постріляк Микола Предка в голову. М. Предко тяжко ранений. Селяни обурені проголосили страйк в трох фільварках обшарника.

Дня 20. травня відбулася в Любичі віче тов. Вальницького. Страйк тривав півтора тижня і закінчився побідною страйкуючих. Обшарник мусів згодитися на підвищення плати з 80 гр. на 3 зл. 20 денно. Коли після закінчення страйку постріляк хотів відправити з роботи діяльних у страйку, тоді решта робітників ще раз покинули

працю і поставили на свому. Нікого з праці після того не звільнено. В часі страйку заховано місцевих товаришів заведено професійну спілку рільних робітників.

ЕКСПЛОЗІЯ В ЛАЗНІ УБИЛА 26 ОСІБ.

МІСТО МЕКСІКО, 20. червня. — 3 руїн чотирох будинків, знищених вчора експлозією кітла в лазні, видобуто сьогодні 26 тіл. Найменше 30 осіб є тяжко попечені. Сила експлозії була так велика, що лазня й будинок коло неї та два інші будинки через вулицю були цілком знищені. В часі експлозії лазня була переповнена людьми.

20,000 РОБІТНИКІВ ВИЙШЛИ НА СТРАЙК.

КЕРІП ТАВН, Полуднева Африка, 19. червня. — Двадцять тисяч тубільних робітників, зайнятих при видобуванні діамантів у Літхенбергу, вийшли сьогодні на страйк проти знижки платні з \$4.50 до \$3.00 на тиждень. Влада тримає на поготові великі резерви поліції для здушення можливих розрухів.

ЗАЛІЗНИЧІ МАШИНИСТИ ДІСТАЛИ ПІДВИШКУ.

ЧІКАГО, 20. червня. — Льокомотивні машинисти на західних залізницях дістали підвишку платні на 6½ проц. Підвишка стосується около 22,500 робітників, організованих в юніон п. н. Бродергуд оф Локомотів Інджінієрс. Угоди заключили В. М. Джедферс, голова залізничних менеджерів, що заступають около 55 західних залізниць, та А. Джанстон, голова брацтва машиністів.

ПОМАГАЮТЬ ТЕЛЕФОНІСТАМ НА СТРАЙКУ.

БОГОТА, Колумбія, 19. червня. — Серед всіх частин коломбійського робітництва зобов'язалися фонди на допомогу телефоністам, що вийшли на страйк. Ця допомога забезпечить продовження страйку на довгий час.

Помимо натиску влади на страйкерів, щоб вони повернули до праці, страйкери тримаються солідарно й нема виглядів на скоре полагодження страйку.

Урядники телефонічної компанії роблять всі старання, щоб здушити страйк, однак дотепер вони не віднеси ніякого успіху. Страйк телефоністок всюди має загальне попертя.

ГРАД ЗРИБИВ БАГАТО ШКОДИ В КЕНЗАСІ.

ГАРДЕН СІТІ, Кензас, 20-го червня. — Полуднево-західний Кензас навістив сьогодні страшний град, який зробив фермерам шкоди на яких три мільони доларів. Град був найбільший від 1917 року і заняв простір на 100 миль довгий і 15 миль широкий. Після граду впало три цілі дощу.

Обчислюють, що є знищених 1,500,000 бушлів пшениці. Вітер також наробив шкоди пшеничним полям.

В Джансон Сіті буря зірвала дахи з готелю й кількох інших будинків.

УТЕЧА ЮГОСЛАВСЬКОГО КОМУНІСТА.

Дня 15-го травня втік з білгородського шпиталю, в якому перебував на лічченню, засуджений на 5-літню тюрю югославський комуніст Микола Когур. Жаждарм, якому доручено сторожити в'язня, завваживши його втечу, поповнив самогубство.

В БУРІ ЗГИНУЛО 11 ОСІБ.

КЕНЗАС СІТІ, 20. червня. — Підчас страшної бурі, що навістала стейти Мізури, Кензас і Оклагома, згинуло 11 осіб.

ЕСКАДРА ГРЕЦЬКОЇ ФЛЬОТИ ПЕРЕЙШЛА НА БІК РОБІТНИКІВ.

Залізничні робітники на північ від Атен вийшли на страйк і залізничний рух застановлений. — Відмовилися перевозити військо проти страйкуючих тютюнових робітників. — Уряд виготовив законопроект, яким проголошує грецьку Компартію нелегальною. — Державні службовці за страйком.

ПАРИЖ, 18. червня. — Опізнені депеші з Атен кажуть, що ціла ескадра грецької фльоти прилучилася до повстання робітників проти грецького уряду. Робітники в інших індустриях виходять на страйк, щоб допомогти страйкуючим тютюновим робітникам. Арештування робітничих провідників урядом, щоб здушити виступ робітників, тільки збільшило гнів страйкерів.

АТЕНИ, Греція, 18. червня. — Залізнична комунікація між Атенами а північчю, де ведеться боротьба між страйкуючими тютюновими робітниками а поліцією і військом, зістала застановлена, бо залізничні робітники вийшли на страйк в симпатії до тютюнових робітників. Уряд робить старання, щоб перевозити потяги з військом на північ при допомозі набраних машиністів зі самого війська.

Рядові члени примусять викликати генеральний страйк.

Сподіються, що рядові члени Грецької Федерації Праці примусять головних урядників організації викликати негайно генеральний страйк.

Крізу загострив законопроект, який проголошує грецьку Комуністичну Партію нелегальною і накладає кари за читання або обговорювання робітничої літератури, а також карає в'язницею за саме обговорювання політики, економіки або релігії.

Грецькі робітники є обурені на старання знищити Комуністичну Партію, яка пустила сильне коріння серед працюючих мас, і вважають, що ухвалення закону буде сигналом до загальних розрухів, які можуть привести до повалення теперішнього уряду. З кількох місць на півночі неофіційно повідомляють, що акція в цім напрямку вже розпочалася.

Державні службовці вже ухвалили резолюцію, в якій заявляються за негайним страйком усіх державних робітників, як лише буде ухвалений пропозиційний закон проти Комуністичної Партії.

Тютюнові робітники домагаються визнання юнії.

Теперішнє положення викликане акцією уряду, який ужив сили проти страйкуючих тютюнових робітників у Каваллі. Тютюнові робітники домагаються визнання їх юнії й урядової заборони на вивіз невикінченого тютюну. Вони зводять за це боротьбу з урядом від років.

Теперішній страйк репрезентує першу повну кооперацію між членами двох юнії тютюнових робітників, між якими уряд вчинив розлам, прийнявши одну з них до Грецької Федерації Праці і виключивши більшу юнію, що є під проводом комуністів. Робітники в обох юніях тепер кооперують і сподіються злиття їх під боевим проводом.

ЗМООВОЮ ДОНЕЦЬКИХ САБОТАЖНИКІВ КЕРОВАНО З ЗАКОРДОНУ.

МОСКВА, 18. червня. — З допитом Детера, одного з обвинувачуваних інженерів, виявилася нова фаза конспірації проти С.Р.С.Р. Слідство встановило, що цілою конспірацією керувала група закордонних організацій.

Прокуратурі вдалося також доказати, що управитель копальні Пастухов мав постійні зносини з інженерами Кузьмою і Шадлуном у Харкові.

Детер був представником центральної організації контрреволюційних змовників у Харкові. Його вислано до Берліна на наради. Він, однак, заперече свою вину.

Але Матов, член центрального комітету в Харкові, заявив, що Детер їздив до Берліна з метою вироблення саботажних плянів. Детер вкінці признався, що діставав гроші за саботаж від Дворманчика.

"Найщиріше" признався до вини інженер Братановський. Він сказав, що радо задовольняв бажання бувших власників копальні тому, що вони дуже добре платили. Він признався також, що діставав гроші й від французьких бувших власників і діставав інструкції від Детера, як вести саботаж. Харківський комітет змовників допитував Братановського виробити пляни, після яких найкраще можна було саботажувати роботу в копальнях.

Братановський займав до нині відповідальне становище в тресті Донвуальте. Він заявив, що більшість його підвладних і інженерів були членами конспіративної організації. Братановський признався, що після лютевої революції був вибраний до ради робітничих депутатів, але після жовтвеної революції він не був членом. Він пояснив цілу структуру харківської організації змовників.

Харківська організація саботажників наглядала за цілою справою саботажу і вислала звіти про свою роботу бувшим власникам копальні в Донбасі. Цілою центральною організацією змовників було здобути вплив серед профспілкових провідників і сіяти невдоволення серед робітників. На те змовники дістали великі суми грошей від бувших власників, що тепер перебувають за кордоном. Помагали також й французькі індустриалісти, зацікавлені в Донбасі.

Братановський заявив, що давали гроші також німецькі фірми.